

KUIDAS KEILAST SAI MINU KODULINN

Sirje Noot

Kuidas sai Keilast minu kodu.

Meie pere, - isa, ema ja minu vanem vend Olav ja õde Tiia ning mina. Me kolisime Viljandimaalt Keilasse aastal 1951.

*Keilas ma ka siindisin, - pere noorema pesamunana.
Meie esimeseks koduks sai linna 'Meiereis' olev ühetoaline korter.
Sinna pidime kõik viiekesi ära mahtuma.*

*Ema rääkis, et kaks aastat, - niikaua, kui me seal elasime,
- olin väga sageli kopsupõletikku pidanud põdema.
Sest maja oli paekividest ja seepärast külm ja niiske.
Kuid siis, - ema töökaaslane, - nähes meie armetut ja kitsast elamist
'Meiereis', hakkas tal meist kahju ja ta pakkus emale oma uut
kahetoalist korterit. Korter asus Kalinini tänaval.
Praegune nimi Uus tänav.*

*Korter asus puumajas
teisel korrusel,
päike paistis tuppä
ja oli soe.*

*Ja minu kopsupõletik kadus ja ei tulnud enam tagasi.
Suures toas oli ümmargune laud, kus sõime,
õppisime ja mängisime. Ja ilusti mahtusime kõik ära.
Pere oli koos.*

*Minu lapsepõlv koosnes hiipenööridest, sandalettidest,
arvelaudadest, pliiaatsitest ja kustutusummidest.*

*Minu ema esimene töökoht oli Haapsalu maanteel asuvas rohelises
majas. Seal asus Vallavalitsus, - ema töötas sekretär - asjaajana.*

*Seejärel
kirikuplatsil
asuvas
Täitevkomitees,
raamatupidajana.*

*Meie õeg
pidime käima
Jaama tänava
Lasteaias „MIKI”*

*Ma olin imeväike, seitsme kuune, kui mind pandi lastesõime.
Mul polnud valikut, kuna minu ema pidi töö käima.
Aga minu väike südameke vajab ju turvatunnet.
Kuna mul polnud luttu, siis selleks oli mu oma põial. Pistsin oma põidla
kahe sõrme vahelt läbi ja mul oligi oma lutt.*

*Mäletan, kui kaua ma sõrme lutsisin ja kui armas ta mulle oli.
Ja nii ma siis kasvasin. Kodus vanemate käe all ja lasteaias
kasvatajate käe all. Aga muidugi minu õde oli ka minu kasvataja.
Mõnikord olin kohe päris hädas temaga,
- see lõputu kamandamine oli nii tüütu.*

*Mäletan, kui pidin lasteaiastega „Keila Kultuurimajas”
lugema ühte luuletust. Saal oli rahvast täis.
Ja siis mina seisin seal laval - ja ühtki sõna ei tulnud minu suust.
Seisan ja seisan ja siis, - hakkasin kruttima oma kleidiserva ülespoole.
Ja rahvas hakkas plaksutama, plaksutama.
Ilmselt sellepärast, et ma nii julgelt seisin ja ära ei jooksnud.
Lõpuks viis kasvataja mu lavalt ära suure aplausi saatel.
See oli minu esimene debüüt suurel laval.
Minu ema kommenteeris, et küll oli hea, et mul oli nii ihus
alusseelik olnud, selline pitsidega ja ei pidanud häbenema.*

*Aga siis pidi minu õde kooli minema ja mina
keeldusin käima üksi edasi lasteaias.
Ema rääkis, et olin nii kange olnud, istusin Haapsalu maantee
maja trepile ja mitte ükski vägi ei kangutanud mind sealt püsti.*

*Siis ei jäänud emal muud üle kui mind tööle kaasa võtta
või üksi kodus hoida. Ja ma olin olnud väga hea laps,
nii vähemalt ema ütles mulle.*

*Mängisin oma nukkudega ja teenisin igati välja selle, et ma lasteaiast
koju sain jääda.*

*Ja kuna ma olin palju ka ema töö juures, siis loomulikult oli minu
põhitööriistaks kustutuskumm. Ma muudkui joonistasin ja kritseldasin.*

*Kui emaga Keila peal jahutasime, siis öeldi ikka minu kohta,
et vaata "kutukumm" tuleb. Oi kui uhke tunne mul oli, nii väike
ja juba sain vahva nime "kutukumm"!*

Lapsepõlv.

Minu lapsepõlv oli pigem helge.

*Näiteks kui sain uued sandaletid.
Ma oskasin rõõmu tunda piskasjadest.*

*Kui suurt rõõmu pakkus see,
kui sain oma uute sandaletidega
keksu mängida.*

*Keset õue oli meil pumbakaev,
kust siis ämbresse vett saime
ammutada ja siis, ämber
teisele kornusele vinnata.*

*Solgiämber, tuli ka aia ääres
olevasse avasse valada.*

Puud tuli puukiurist süles tuppa kanda, kus siis need pliidi alla pandi.

Ja alles siis sai süüa hakata tegema.

Teine sületäis puud läks suure toa ahju ette.

See töö oli meie laste kohustus.

Ja nii algas meie päev, püüdsime tõesti ema aidata.

Ja tööd pidime ka päris palju tegema.

*Mäletan seda, kui me pidime õega kartulipõllul konksuga
kartuleid välja kõplama. Meie kartulipõld asus seal,
kus praegu laiub Luha tänav.*

Küll olid ikka pikad need kartulivaod.

*Meile, väikestele tiidrukutirtsudele polnud vagude lõppu lihtsalt näha.
Jooksime ikka õega vao lõppu, et näha, -'kus need vaod ometi lõpevad'.*

*Kartulid loopisime korvidesse ja siis korvid pidime omakorda
upitama vagude otsas olevatesse kartulikottidesse.*

Aga hakkama me saime, kuigi oli raske.

*Öösiti käisime perega Keila raudteejaamas,
rongivagunist torusid ladumas.*

*Mäletan veel, kuidas mind vaevas uni,
aga me teadsime, et see töö on vajalik.
Valikut ju ei olnud, sest teadsime, et kui väga oli meil
raha vaja. Vajasime pere toitmiseks iga väikestki kopikat.
Aga see kõik ei varjutanud meie lapsepõlve rõõme.*

Meil oli suur sõpruskond laste näol.

*Elasime korrusemajas
Kalinini tänaval.
Nii nimetati seda tänavat
minu lapsepõlves.
Nüüd on selle tänava nimi
Uus tänav.*

*Meie suur hoov oli kahe maja vahel.
Ja lapsi jagus, - meid oli kahe maja peale 22 last.
Koos sai mängitud hommikust õhtuni.
Oli see siis peitus, rahvastepall, või midagi muud.
Tüdrukud muudugi mängisid sageli kodu.
Alati oli koos midagi toredat teha.
Vanemad läksid tööle ja meie õue. Meil oli lihtsalt tore koos olla.*

*Keset õue oli meil võrkpalliplats. Mäletan, et kui meie kõigi vanemad
töölt koju tulid ja oma kõhud täis olid sünnud. Siis algas võrkpallimäng.
Meie lastena, saime palli neile kätte viia, kui see eemale veeres.
Talvel oli sama koha peal uisuväli, kus me lastega uisutada saime.
Mäletan, kuidas me proovisime pääsukest järele teha.
Sirutasime ühe jala sirgelt taha ja käed üksteise õlgadele.*

*Oi kui palju naerda sai, eriti, kui meie rivi pikali prantsatas. Nii lõbus oli.
Või siis mängisime mängu "Uka-uka, mina prii."
Üks meist pidi lugema, kas siis 10-ni või 15-ni. Teised jooksid peitu.
Kohti, kuhu end peita, oli palju. Kiüll puuritade taha, või puude otsa.
Ja siis algas otsimine. Kui sind avastati, siis oli vaja ruttu ukseni jõuda ja
hüüda - Uka- uka, mina prii.*

*Minu lapsepõlves oli poekomm privileeg. Mäletan, kui ema meile
mõeldud kommid diivani taha ära peitis, - et siis komm haaval meile neid
pakkuda. Oh häda. Meie ju teadsime, kuhu ema kommituutu peitis.
Ja kui ema siis tuutut võtma läks, - oli see loomulikult tühi.*

*Mäletan ka seda, kuidas ükskord me jooksime sõpradega raudtee
ja Tuula tee vahelisel platsil.
Me mängisime luuremängu.
Peitsime üksteise eest ära
ja siis üritasime üksteist
avastada.*

*Hüppasin ühte kraavi põlvili
ja oi, see oli täis klaasikilde.
Põlv hakkas verd jooksma.*

*Aga ei midagi, teeleht sai plaastriks ja luuremäng jätkus.
Olen mõelnud, - meil küll polnud õieti midagi,
samas oli meil kõik. Oli kõik mida me vajasime, et olla rõõmsad.
Ja meil oli piisavalt aega.*

Kooliaeg.

*Kui Haapsalu maanteelt üle minna ja natuke vasakule,
siis jõuame Kooli tänavale.
See viib meid kooli, kus algas minu koolielu.
Mäletan ikka veel neid kivitreppe, mis klassi meid viis,
need olid keskelt lohkus.
Ja kuidas üks minu klassivend ei jaksanud muudmoodi üles tulla
kui käpuli. Aga üles ta sai.*

*Istusin esimeses klassis, esimeses pingis.
Suur tutt peas, suured silmad ja punased põsed,
nii kirjeldas mind minu esimene klassijuhataja Mairoos.
Mäletan kui arglik ja uje ma olin oma esimesed kolm aastat.
Minu sees oli aga hoopis teistsugune tüdruk - elav,
rõõmsameelne, tegutseja ja nalja armastav tüdrukutirts.*

*Kooliajast mäletan veel ühte seika.
Õpetaja palus meil lastel hääldata tähte "Ü".
Ma siis häälendasin - püüdikult - aga välja tuli vile.
Sain tõrelda, et tunni ajal vilistan.
Oi kui piinlik oli seista püsti ja kuulda süüdistusi,
mida ma polnud ju tahtnud teha. Tahtsin ju lihtsalt öelda "Ü".
Muidu olin tubli tüdruk, me kõik olime. Iga nädala lõpus kirjutas õpetaja
meie päevikusse kiituse. Küll oli tore tunne seda saada.*

See oli "Minu " lugu.

*"Meie" lugu algas aga siis, kui minu naabriks kortermajas kolis Siina.
Olime mõlemad loomult olnud tasased ja tagasihoidlikud tüdrukud.
Kos olles aga tuli välja meie tõeline isiksus, sest nüüd,
- kui koos olime, - lõi meis mõlemas välja sära ja tegutsemislust.*

*Meist said kohe pinginaabrid ja head sõbrannad.
Tänu sellele olid meile mõlemale järgmised kooliaastad mõnusad.
Tegime kõike koos, meie kohta öeldi - nagu "sukk ja saabas".*

*Suveni toimetasime
tublisti ka tööd tehes,
kas siis kasvuhoones
või kartulipõllul.*

*Vabal ajal käisime Keila jões ujumas, mängisime palli, ronisime puude
otsas ja olime lapsed nagu kõik teised. Ja ühiseid tegevusi meil jätkus.*

*Koos lõpetasime
keskkooli ja koos
ka astusime ellu.*

*Täna on Pargi tänava koolimaja üks suur ja pikk maja,
mille kõik neli hoonet on omavahel ühendatud.
Keila linn on kasvanud ja lapsed tuleb aina juurde.*

Ja nii on Keila olnud minu kodu, kus olen elanud juba 71 aastat.

*Minu üks hobidest on olnud fotograafia.
Armastan väga pildistada kauneid hetki Keilast, kui ka armsaid sõpru.
Ja tänu nendele piltidele on mul nüüd oma kalleid mälestusi
võimalik jagada nii oma kahele tütrele, kui ka viiele lapselapsele.
On selleks siis rullraamatud, mälestuslaekad või nüüd siis
on valminud see väike album.
Minu elu igas hetkes on olnud elu, mida soovin väga jagada nendega,
kes on mulle kallid.*

*Ja siia kuulub sünnilinn Keila, sest siin asub minu kodu.
Usun, et siin pole vist paika, kus ma pildistamas poleks käinud.
Meenutan, - milline oli Keila siis kui ma väike olin.
Teinekord ka läbi minu venna Olavi, jäädvustatud piltide.*

Näen, kuidas Keila on muutunud aina kaunimaks iga aastaga.

Alustame sellest, mis Keilast teeb nii armsa kodulinna ?

*Rongiga Keilasse sõites tuleb ületada Keila jõgi.
Juba rong ise, - nimetame seda armsalt 'Elron porgandike'.
Rongi nägemine teeb meele rõõmsaks ja reisi mõnusaks.*

*Minu lapsepõlves oli aururong.
Selle vahetas välja elektrirong - ja nüüd siis omakorda Elron.*

*Keila jõgi läbib meie imelise Jõepargi, minu lapsepõlves nimetati seda
'Puškini pargiks'. Siin on alati mõnus piki jõekääru jalutada,
mis viib meid kunagistesse supluskohtadesse.*

Keila Jõepargis oli kaks supluskohta.

*Minu lapsepõlve ajal oli meil supluskoht "Punane vähk",
mis siiani on küll olemas, kuid ootab korrastamist.
"Punene vähk" oli nii populaarne, et isegi Tallinnast käidi Keilas ujumas.
Tore oli ka see, et seal oli lisaks liivarannale ja pinkidele ka
võimalus paat üürida ja mööda jõge sõitma minna.*

*Keila jaama jõudes, avaneb kaunis jaamaplats
koos oma pinkide, lillede ja toreda kellaga.*

Minu lapsepõlves oli kella asemel purskkaev.

*Jaama sees olid mõnusad pingid ja puhvet,
kust sai kohvi ja suhkrusaiakesi osta.
Mis viga nii pingil jalgu kõigutada ja soojas jaamahoones rongi oodata.
Niiid on jaamahoones ilusa interjööri kohvik nimega "Kegel."
Seinte peal kaunid pildid Keila jaamahoone varasematest aegadest.*

*Keila jaamast viib tee
Haapsalu maanteele.
Paremale poole,
nurgapeale, jääb
prilliäri ja lillepood.*

*Sellesama kohapeal,
oli vanasti
'Kulbi pood'
ja minu lapsepõlves,
toidupood.*

*No nii.
Jalutame nüüd mööda
Haapsalu mnt paremale,
kuni jõuame imelisse
Keila Keskparki.*

*Pargis tervitab meid rosaarium, oma imeliste värvide ja lõhnadega.
Eemalt paistavad kaunid valged pingid, kus saab jalgu puhata
ja kõike seda lilleilu nautida.
Ja siit rosaariumist saad valida, millist alleed pidi sa kõnnid.
Üks viib päikesekellani, teine läbiürindini.*

Ja kolmas allee viib ilusa pitsilise paviljonini.

*Neljandat alleed pidi kõndides, saad tahvlitelt lugeda,
millised lilled, linnud, loomad ja putukad on selle pargi elanikud.*

*Ja lõpuks jõuame pargis kastaniallee algusesse,
seal asub meeliköitev ja värve vahetav purskkaev.*

*Talvel on selle koha peal, imearmas valguselahendus.
Meie oleme nimetanud seda armsalt - "pruutpaari tort".*

*Park on täis erinevaid valgeid pinke, kus inimesed saavad päikeses,
või lambivalguses istuda ja mõnuleda.*

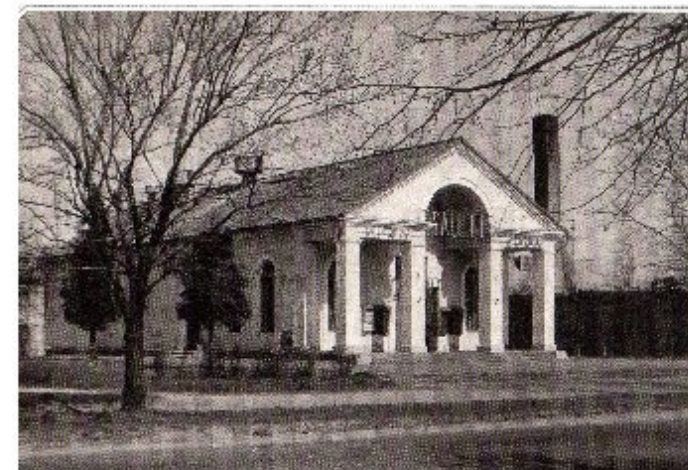
*Ja kastaniallee, mis pargist välja viib, pakub jälle omakorda varju.
Ja samas aitab lihtsalt rõõmu tunda kastanipuude sahinast.*

*Allee viib meid Kultuurimaja esisele väljakule,
mis on kaunistatud erinevate lillede ja okstepunutistega.*

*Kui sul on soov kontserdile, kinno või teatrisse minna.
Või tahad osa võtta mõnest huvialaringist, nagu portselani maalimine.
Siis palun, kõike seda ja muudki, saab sulle pakkuda Keila Kultuurimaja.*

Ja sealt viib tee meid minu lapsepõlve kinoni "Sahuut".

*Mäletan seda meie lemmikfilmi "Kolm musketäri".
Mulle meeldis see film niiväga, et ma istusin saalis ja vaatasin
kaks seeriat - ja siis jälle kaks seeriat järjest seda filmi.*

*Ja d'Artagnani pilt oli mul ka padja all,
ta oli minu lapsepõlve suur lemmik.*

Ja edasi kõndides jõuame ühe kauni kortemajani.

*Minu lapsepõlves
asus selle koha peal
kauplus „Tallinn.”*

*Mäletan, kuidas minu ema palus minu väiksel vennapojal tihjad
pudelik poodi viia. Aga hoiatas, et ta mitte üle tee ei läheks enne,
kui auto on mööda sõitnud.*

*Mamma - (nii hüüdsime meie ema kui ta juba vanaema oli.),
jälgis siis hoolega kõõgiaknast, kuidas tema väike pojapoeg siis teed
ületab.*

*Kui Aivar autotee äärde jõudis, siis ta istus autotee äärde, pani
pudelik enda kõrvale ritta ja ootas.*

*S siis tuli auto, sõitis mööda ja siis Aivar võttis pudelik sulle ja läks üle
tee. Kõju tulles küsis 'mamma', kes oli kõike seda aknast pealt vaadanud*

"Aivar, miks sa maha istusid.?"

*Aivar vastas: "Ise ju ütlesid, et ma ei tohi enne autoteed ületada,
kui auto on mööda sõitnud. Ootasin autot." Vot selline tore lugu siis.*

*Ja nüüd jõuamegi siis
üle tee minnes nii-nimetatud
Keila 'Kuuseparki'.*

See pargike, sai nime selle järgi, et sinna parki istutati kuusk.

*Ka see park on mõnus oma
kaunite värviküllaste lillede
poolest.*

*Teeradade äärde on
paigutatud ümmargused
valged pingid.*

*Õhtuti pakuvad nad
oma hubast valgust.*

Ja mis parkidesse puutub, siis on meil Keilas ka Männik.

Männikus on teinekord lihtsalt hea jalutada ja kauneid mände vaadata.

*Ja kui oled tervisespordi
harrastaja, siis pakub
erinevaid võimalusi
'Keila Terviserajad'
koos oma
spordikompleksiga.*

*Lisaks tore 'Tervisekeskus'
ujumisradade, jõu- ja
spordisaalidega.*

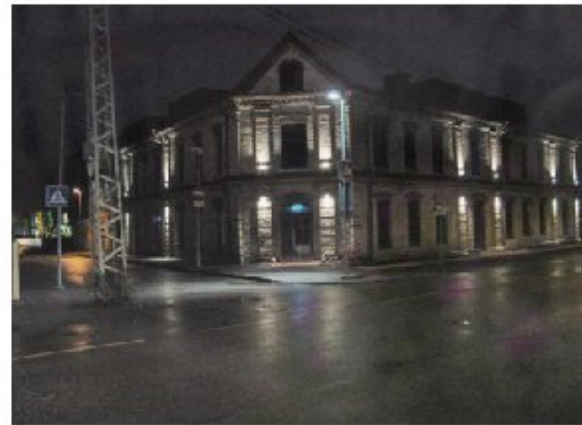

*No nii. Oleme nüüd suure ringi Keilale peale teinud.
Ja kui nüüd tahaks koos perega head toitu mõnuses miljööis nautida,
siis pahun, - saad jälle valida.*

Kas 'Šoti pubi', mis asub Kiriku kõrval.

Või restoran "Jää" Jaama tänava nurgas.

Kohvik „Kegel” jaamahoones.

Või siis „Vaga Mama” uuel tänaval.

Loomulikult on Keilas veel mõned Bistroad.

Lastele on mitmeid mänguväljakuid ja palliplatse.

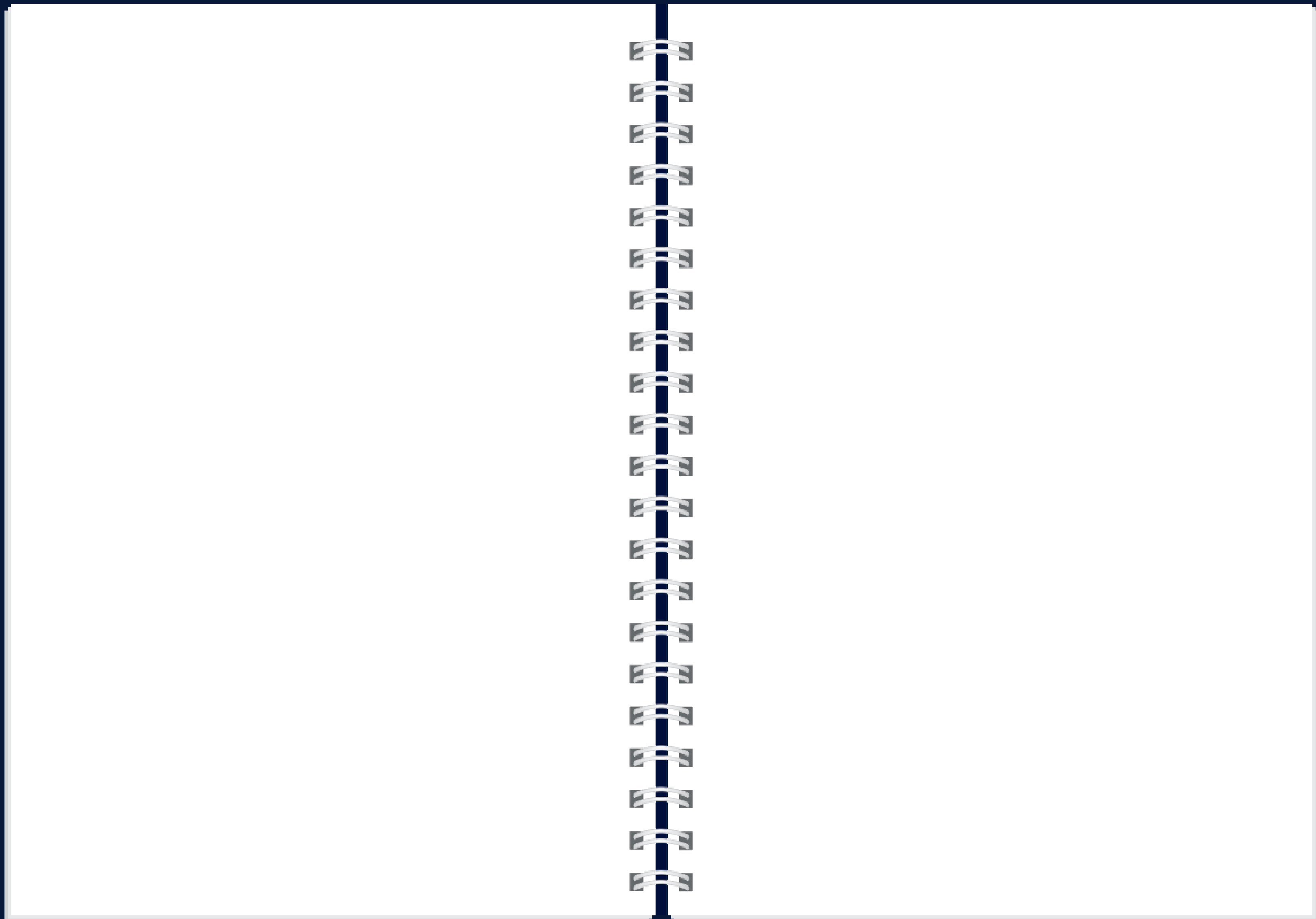
Kas pole imeline linn see meie Keila !

*Kõik see, millest kirjutasin ja oma piltidega kaunistasin, loodan,
- et oled minuga nõus, - see on tõesti väga siidantsoojendav.*

*Ja nii sai Keilast minu kodu, minu armas kodulinn.
Linn, kus olen elanud ja kus tahan jätkuvalt elada.*

*Ja minu siidames kõlab ikka see armas lauluviis
„Meil aiaäärne tänavas, kui kaunis oli see,
kus kasteheinas me lapsed jooksimine.”*

Sirje

